

вече учителъ въ родния си градъ. И нѣщо повече. Той е членъ на революционната организация, създадена отъ великия апостолъ на българското освобождение, Василъ Левски, когото той, Никола Геневъ, още младежъ, има случая да види и да се възпламени най-искрено отъ неговия всезавладяващъ борчески духъ.

Озаренъ силно отъ свещения огънь на родолюбието и бунта въ неговия първоизворъ, отъ тукъ насетне Никола Геневъ не принадлежи само на своитѣ родители и на своя градъ. Той е вече отявленъ поборникъ за българска свобода, заклетъ бунтовникъ и поема това си назначение съ всички жаръ на своята родолюбива душа. Уличенъ отъ турската власть, че е активенъ членъ на тайната организация въ Търновския революционенъ окръгъ, той следвало въ 1876 год. да бжде арестуванъ, каквото претърпява неговия съгражданинъ Ст. Пешевъ. Въмѣсто покойния Никола Геневъ, билъ арестуванъ другъ единъ Никола Геневъ и нашия генералъ трѣбвало бързо да напустне родния си край и съ едно магаренце, натоварено съ два сандѣка сапунъ, да достигне Свищовъ и да се прехвърли въ Ромъния. Въ 1877 г. той е вече доброволецъ въ редоветѣ на българското опълчение, което се организира въ Кишиневъ. Участието му въ боеветѣ при Стара Загора, Шипка и Шейново му дадоха бойния опитъ на ветеранъ и украсиха гърдитѣ му съ руския, а после и съ българския орденъ за храбрость. Въ 1878 год. неговото образование на бившъ учителъ и неговата отлична военна служба му позволиха да бжде избранъ измежду най-първитѣ въ учебния баталионъ въ Пловдивъ, а следъ това и въ Военното училище въ София, отъ което той излѣзе като офицеръ отъ първи випускъ, класиранъ между първитѣ. Отъ тогава насетне, службата му като офицеръ е една верига отъ лични негови успѣхи, които го очертаватъ като началникъ съ блѣскавитѣ качества на истински човѣкъ, съ здравия разумъ на роденъ водачъ и съ благородна воля на силно обичащия родината си истински българинъ. Той не притежаваше чувството на завистъ, злословие и празнодумство. Единъ измѣренъ духъ на независимостъ и лична инициатива украсяваха неговитѣ думи, дѣла и действия. Неговата личностъ биваше респектирана и отъ подчинени и отъ началници. Всички тѣзи качества му позволяваха да бжде по изборъ изпратенъ въ Русия въ Петербургската стрелкова школа, а следъ това — и въ единъ отъ полковетѣ на империята на стажъ. Това даде възможность на поручикъ Геневъ Никола да издигне своята подготовка на офицеръ и началникъ до най-завидни за времето си практически и технически предѣли. Въ 1885 год. той командуваше лѣвото крило на българската армия по посока на Трънъ и Дъсченъ кладенецъ и начело на така наречения Трънски отрядъ първи да посрещне ударитѣ на две сръбски дивизии. Въ неговия отрядъ и въ неговата войнишка воля се